

Pavle Zidar

Sveti Pavel

zgradba romana, snov, slog, kraj dogajanja, družbenokritični realizem, tema, ideja, Frenk in Žan Debevec sta brat, ki sta se med drugo svetovno vojno bojevala na nasprtonih straneh. Ker je bil Frenk belogardist se mora skrivati pred novo oblastjo. Pri tem mu pomaga brat in njegova žena. Sprva se skriva v zidanici potem pa se mora zaradi preiskave oblasti skriti v zvonik cerkve svetega Pavla. Med prebivalci vlada poveljna stiska. Veliko delajo, žanjejo tudi ponoči. Med njimi je veliko bolečine in sovraštva. Oddajati morajo vedno več vina. Frenka je vsak dan bolj strah in pesti ga velika krivda. Zaveda se, da se mu življenje izteka. K njemu prihajajo domači, hči se poroči s fantom, ki je bil partizan. Kmetje živijo čedalje težje, zato skrivajo svoje pridelke. Žan v hudi stiski, ko mu vzamejo še zadnjega konja napiše pismo Titu. Pismo je polno napak, z veliko začetnico pa napiše, vse kar je za njega najbolj pomembno. Ker oblasti še vedno niso našle Frenka se spravijo na vaščane in jih pretepajo. Naslednji dan Frenkova žena v dobro vseh vaščanov pove, kje se skriva Frenk. Kmalu žandarji pripeljejo bledega in skrušenega Frenka. Njegov pogled zaobjame vse vaščane in vsi ga močno čutijo.

Slog

Sveti Pavel je eksistencialistični roman, saj je v ospredju postavljena zgodba bratov. Tematika romana je življenje na dolenjskem v prvih letih po vojni. Prepričljivo je prikazana moralna in socialna stiska vaškega kolektiva in posameznikov zaradi gospodarskih in političnih pritiskov. Poudarjen je bivanjski pomen družine. Temeljni slogovni postopek je realističen, pripoved je tudi ekspresivna, čustveno obarvana, anekdotična. Veliko je dialektizmov, pogovornih in nižje pogovornih besednih zvez.

Sporočilo

Nasilje vodi le v uničenje, ker je negacija človekove eksistence. V tem delu zmaga človeška pamet in moralno zdravje nad družbeno politično logiko.

Osebe:

Frenk, Žan

Je preprost kmečki človek brez izobrazbe, a z izredno razvitim čutom za poštenost. Boril se je na strani partizanov. V vojni sta mu padla dva sinova. Nove socialistične oblasti ni sprejel kot nekaj svetega ampak se je boril za pravičnejšo ureditev.